

non admodum contingit: quippe cum neque iucundos cum virtute, neque viles ad honestas res querant: sed alios vrbanos voluptatis causa, alios idoneos ad agenda ea que mandata fuerint. hæc autem in eodem non admodum sunt. probum quidem virum esse simul & iucundum & vtilem, dictum iam est. Sed ei qui excelsit, huiusmodi amicus fieri non solet, nisi etiam virtute excellatur: sin minus, non adæquat ex rata portione superatur. Caterum non admodum tales esse confueverunt.

CAPVT VIII.

Atque hæc quidem amicitia in æqualitate consistunt. eadem enim ab utrifque exhibentur, voluntque sibi mutuo: aut alterum pro altero recompensant, vt voluptatem pro vtilitate. has autem minus esse amicitias, minusque permanere dictum iam est. Sed & ob similitudinem & ob dissimilitudinem eiusdem & esse & non esse amicitia videntur. ex similitudine enim quam habent cum ea que est ex virtute, videntur amicitia: quippe cum altera iucunditatem, altera vtilitatem in se habeat, que vtraque illi etiam insunt: in eo vero quod illa calumnia vacat, stabilisque est. hæc citò immutantur, aliisque multis differunt: ex illius dissimilitudine amicitia non videntur. Altera est amicitia species ex supereminentia: vt patri erga filium, & denique seniori erga iuniorem, & viro erga vxorem, & principi omni erga subditos. Sed hæc inter se etiam differunt. non enim eadem est parentibus erga liberos, & principibus erga subditos: verum neque patri erga filium, & filio erga patrem, neque viro erga vxorem, & vxori erga virum. diuersa enim vniciuque horum virtus, diuersumque opus est: diuersa item ea ob que amant: diuersi igitur etiam amores, & amicitia erunt. atque eadem quidem vtrique ab altero, neque exhibentur, neque sunt requirenda: sed cum parentibus liberi ea tribuunt, que debentur iis qui genuerunt, & parentes filiis ea que filiis exhiberi debent: stabilis talium, ac bona amicitia est. In omnibus autem amicitias, que per supereminentiam existunt, amor etiam proportionē esse debet vt meliorem amari magis, quam amare, & vtiliorem, & aliorum vnumquemque similiter. cum enim pro dignitate amor extiterit, tunc quodammodo æqualitas fit. id quod esse amicitia videtur.

A και ἔτερον ἢ δέος, ἀμφω δὲ οἱ αὐτοὶ οὐ παύσονται γὰρ ἡδέως μετ' ἀρετῆς ζῆναι, οὐτε χηρῶσι μὲν εἰς τὰ καλὰ, ἀλλὰ ἐπὶ τοῦ μὲν οὐ τεραπέλοις τῷ ἡδέως ἐφιέμενοι, τοῦ δὲ δενοῦς, καὶ ξαυτὸ ὅππῃ γένεται. ταῦτα δὲ οὐ παύσονται ἐν ταῖς αὐταῖς. ἡ δὲ δεῖξις χηρῶσι μὲν εἰρηναῖα ὅππῃ οὐ σπουδαῖος ἀλλ' ἐσφίχοντι οὐ γένεται ὁ τοιοῦτος φίλος, ἀλλ' οὐκ ἐπὶ τῇ ἀρετῇ ἐσφίχεται. εἰ δὲ μὴ, ἐκ ἰσότητος ἀνάλογον ὑπερέχοντος, οὐ παύσονται εἰσὶν αὐτοῖσι τοιοῦτοι γίνεσθαι.

Κεφάλαιον η.

Eἰσὶ δὲ οὗτοι αἱ εἰρηναῖα φιλία ἐν ἰσότητι, τὰ γὰρ αὐτὰ γίνονται ἀπ' ἀμφοῖν, καὶ βούλουται ἀλλήλους, ἢ ἕτερον ἀντ' ἑτέρου αἰπικαταλάττονται, ὡς ἡ δονῶν αὐτ' ἀφελείας ὅππῃ δὲ καὶ ἡ τῶν εἰσὶν αὐταῖς ἀφελείας καὶ μῆδροςιν, εἰρηναῖα δὲ καὶ δι' ὁμοιότητα καὶ ἀνομοιότητα ταῦτα εἶναι τε καὶ ἐκ τῆς φιλαίμιας δὲ ὁμοιότητα γὰρ τῆς κατ' ἀρετήν φάρονται φιλαίμια ἢ ὑπὸ γὰρ, τὸ ἡδὺ ἔχει ἢ δὲ, τὸ χηρῶσι μὲν ταῦτα δὲ ὑπερέχοντος ἀνάλογον τῶν δὲ τῶν ὑπὸ ἀδύνατον ἐστὶ καὶ μόνιμον, ταύτης δὲ ταχέως μεταπίπτειν, ἄλλοις τε διαφέρειν πολλοῖς, οὐ φάρονται φιλαίμια δὲ ἀνομοιότητα ἐκείνοις. Ἐτερον δὲ ὅτι φιλαίμια εἶδος, τὸ κατ' ἐσφίχοντος ὡς πατεὶ πρὸς υἱόν, καὶ ὅπως πρὸς βυτίον πρὸς νεώτερον, αἰδρὶ τε πρὸς γυναικα, καὶ παντὶ ἀρχοντι πρὸς ἀρχόμενον. διαφέρεισι δὲ αὐταῖς καὶ ἀλλήλων οὐ γὰρ ἡ αὐτῆς γονεῖσι πρὸς τέκνα, καὶ ἀρχοῖσι πρὸς ἀρχομένους ἀλλ' οὐδὲ πατεὶ πρὸς υἱόν, καὶ ὑπὸ πρὸς πατέρα οὐδ' αἰδρὶ πρὸς γυναικα, καὶ γυναικὶ πρὸς ἀνδρα ἔτερον γὰρ ἐκείνων τούτων ἀρετῆς, καὶ τὸ ἔργον ἔτερον ἢ καὶ δι' ἀφελῶσιν. ἔτερον οὗτω καὶ ἀφελήσεις, καὶ ἀφελείας. ταῦτα μὲν δὲ οὐτε γίνονται ἐκείνων πρὸς ἀνατόρου, οὐτε δὲ ζῆτεῖν ὅταν ἢ γονεῖσι μὲν τέκνα ὑπομένῃ ἀδελφοῖς γυνήσασσι, γονεῖς δὲ ἔσονται ἀδελφοῖς τέκνοις, μόνιμος ἢ τῶν τοιοῦτων καὶ ὅππῃ ἐστὶν φιλαίμια ἀνάλογον δὲ ἐκ ἀπάσης τῆς κατ' ἐσφίχοντος οὐσίας φιλαίμιας, καὶ τῶν οἰκονομῶν δὲ γίνονται ὡς τὸν ἀμείνω μᾶλλον φιλεῖσθαι, ἢ φιλεῖν, καὶ τὸ ἀφελῶσιν μᾶλλον, καὶ τῶν ἀλλων ἐκείνων ὁμοίως ὅταν γὰρ κατ' ἀξίαν ἢ φιλήσας γίνονται, τότε γίνονται πρὸς ἰσότητος ὁ δὲ τῆς φιλαίμιας ἐστὶν δυνάμις.